

Werkes Verz. d. B. H. No. 878.

जन्मस्येष्ट (जन्मन् + स्येष्ट) adj. der Geburt nach der älteste, der zuerstgeborene M. 9, 126.

जन्मतिथि (जन्मन् + तिथि) m. Geburtstag ÇĀÑKH. GRHJ. 1, 25.

जन्मद् (जन्मन् + द्) m. Erzeuger, Vater ÇABDAR. im ÇKDR. ÇĀK. 177, v. 1. शनैश्चरः पुत्रजन्मद्: bewirkt die Geburt eines Sohnes VARĀH. LAGHŪ. 3, 10.

जन्मदिन (जन्मन् + दिन) n. Geburtstag KUMĀRAS. 1, 23. Verz. d. B. H. No. 1038.

जन्मन् (von जन्) n. UṆ. 4, 146. 1) Geburt, Entstehung, Ursprung AK. 1, 1, 4, 8. H. 1367. (गर्भः) उत्सवं ब्रह्माति जन्मना VS. 19, 73. तद्गजपुत्रस्य जन्म TS. 2, 3, 5, 2. त्रेधा ज्ञातं जन्मनिर्दं हिंरण्यम् AV. 5, 28, 6. RV. 7, 33, 10. 3, 26, 7. ÇĀT. BR. 5, 3, 2, 12. 4, 2, 3. 11, 2, 1, 3. ÇĀÑKH. ÇĀ. 15, 24, 7. M. 1, 42. 2, 150. 155. N. 1, 27. R. 1, 3, 9. प्रह्लापो जन्म पादतः 3, 20, 31. ÇĀK. 12. 121. PAÑKĀT. I, 445. RAGH. 1, 5. वृक्षेषु प्राप्य जन्मनी BHĪG. P. 1, 3, 23. जन्मनाभोरवेदने M. 5, 60. गुरुशशाङ्कलमार्काः पुत्रजन्मकाराः VARĀH. LAGHŪ. 3, 8. नृपतिजन्मप्रदो ग्रहः BRH. S. 9, 24. असेभवं हेममृगास्य जन्म ad HIT. I, 24. हुमेषु सव्या कृतजन्मसु gesüet, gepflanzt KUMĀRAS. 5, 60. आ दत्तजन्मनः bis zum Hervortreten der Zähne JĀGĪ. 3, 23. सरलस्कन्धसंघट्ट-जन्मा — द्वाग्निः MEGH. 54. आकरे पद्मरागाणां जन्म काचमणोः कुतः HIT. Pr. 44. In comp. mit dem Namen des Erzeugers zur Bez. des Erzeugten H. 6. Bisweilen überflüssig am Ende solcher adj. comp.: प्रह्लाजन्मन् ein von einem Çūdra Erzeugter = प्रह्ला JĀGĪ. 1, 57. — 2) Geburt so v. a. Leben: तावत्कृत्वो हि मारणाम् । वृथापशुघ्नः प्राप्नोति प्रेत्य जन्मानि जन्मानि M. 3, 38. पूर्वेष्वपि हि जन्मसु 9, 100. 12, 13. बहूनि मे व्यतीतानि जन्मानि तव च BHAG. 4, 5. दृष्टदृष्टजन्मन् gegenwärtiges und zukünftiges Leben JOGAS. 2, 12. HIT. 15, 1. 1, 176. KATHĀS. 3, 64. — 3) Nativität VARĀH. BRH. S. 1, 10. — 4) Geburtsort, Heimath: पुरं जन्मन् अचरे सधस्यै RV. 2, 9, 3. अप्सु ते जन्मं दिवि ते सधस्यम् AV. 6, 80, 3. VS. 11, 12. जन्मं देवानां विशस्त्रिधा रौचने दिवः RV. 8, 58, 3. 10, 5, 7. — 5) Geburtsstätte so v. a. Erzeuger, Vater: संयमः किमिति जन्मनस्त्वया (दृष्यते) ÇĀK. 177. — 6) Geburtsstern (= जन्मर्त) VARĀH. BRH. S. 4, 28. — 7) in der Astrol. Bez. des ersten Hauses: जन्मन्यापासदो ऽर्कः VARĀH. BRH. S. 104, 5. 8. 19. 25. — 8) Geschöpf, Wesen: जन्मं जन्मनिर्हितो ज्ञातवैदोः RV. 3, 1, 20. विष्णुपेषु जन्मसु 10, 63, 5. 2, 38, 8. 7, 10, 2. THA. 2, 5, 5. विश्वस्य देवी मृचपस्य जन्मनः AIR. BR. 4, 10. — 9) Angehörige, Sippschaft, Leute: जन्मैव नित्यं तनयं गुणस्व RV. 3, 15, 2. जनेन, विशा, जन्मना, पुत्रैः 2, 26, 3. — 10) Geschlecht, Art, gens und genus: देव्यानि पार्थिवानि RV. 5, 41, 14. दिव्यम् 1, 56, 6 u. s. w. प्रियं देवाय जन्मने 9, 108, 8. 1, 20, 1. अमृतम् 10, 176, 4. देवानाम् 1, 70, 6 (3). 6, 51, 2. 12. प्र देवां जन्मं गृणते यज्ञे 11, 3. देवां जन्मं प्रयसा वर्धयन्तोः 1, 71, 3. उभे जन्मनो, उभयं जन्म u. s. w. beide Geschlechter oder Stämme lebender Wesen, Götter und Menschen, auch Menschen und Thiere VĀLAKH. 4, 7. RV. 2, 6, 7. 1, 31, 7. 9, 81, 2. 10, 37, 11. रुभसाय जन्मने die Marut 1, 166, 1. — 11) Natur, Beschaffenheit: आ देव्यानि ब्रता चिक्विलाना मानुषस्य जन्मस्य जन्मं 1, 70, 2 (1). Art und Weise; in der Redensart प्रत्नेन जन्मना nach alter Art, nach altem Herkommen: एष प्रत्नेन जन्मना देवो देवेभ्यः सुतः RV. 9, 3, 9. अहं प्रत्नेन जन्मना (मन्मना RV.) गिरः शुम्भामि SV. II, 7, 1, 5, 2. अग्निः प्रत्नेन जन्मना

III. Theil.

(मन्मना RV.) शुम्भानस्तन्वंस्वाम् 8, 3, 1, 1. पितुः प्रत्स्य जन्मना वदाम-सि RV. 1, 87, 5. यत्कर्म राज्ञा निर्दिष्टं तदाद्यं द्रुतजन्मना nach Botenart HARIV. 13718. — 12) irrtümlich = उदक Wasser NAIGH. 1, 12. — Vgl. जनिमन्, अयजन्मन्, अत्यं, कश्मीरं, काश्मीरं, द्विं, ब्रह्मं, समानं. जन्मनत्तत्र (जन्मन् + त्र) n. Geburtsstern, das Sternbild unter welchem Jmd geboren wird Verz. d. B. H. No. 890. — Vgl. जन्मराशि, जन्मर्त.

जन्मप (जं + प) m. der Regent des Sternbildes unter dem Jmd geboren wird VARĀH. BRH. 15, 3.

जन्मपादप (जं + पा) m. der Baum unter dem Jmd geboren ist, ein heimathlicher Baum: उत्तरकुरवो ऽवितंस्तद्गयाजन्मपादपान् । उरगात्-कसेत्रासादिलानीव मेहेरगाः ॥ RĀGĀ-TAR. 4, 175.

जन्मप्रतिष्ठा (जं + प्र) f. Geburtsstätte, Mutter: मेनका किल सव्या-स्ते जन्मप्रतिष्ठा ÇĀK. 83, 8.

जन्मभाज् (जं + भाज्) m. Geschöpf, Wesen (was an der Geburt Theil hat): मोदतो जन्मभाजः सततम् MĀKĪH. 178, 11.

जन्मभूमि (जं + भूमि) f. Geburtsland, Heimath AK. 3, 4, 10. 110. HARIV. 3747. PAÑKĀT. V, 23. HIT. II, 4. PHAB. 25, 11. RĀGĀ-TAR. 6, 20. H. 948.

जन्मभृत् (जं + भृत्) adj. im wahren Besitz der Geburt seiend, seiner Geburt sich freuend: अहं वयं जन्मभृता ऽद्य हास्म वृद्धानुवृत्त्यापि विलो-मजाताः BHĪG. P. 1, 18, 18.

जन्मराशि (जं + राशि) m. das Zodiakalbild unter welchem Jmd geboren wird VARĀH. BRH. 25 (24), 6.

जन्मर्त (जं + र्त) n. 1) = जन्मनत्तत्र SUÇR. 1, 118, 21. VARĀH. BRH. S. 33, 11. — 2) Bez. des ersten Nakshatra VARĀH. BRH. S. 97, 4 (fehlt in zwei Handschr.).

जन्मलग्न (जं + लग्न) n. = जन्मराशि Ind. St. 2, 274.

जन्मवर्त्मन् (जं + वर्त्) n. Geburtsweg, vulva TRIK. 2, 6, 21.

जन्मवसुधा (जं + वसु) f. Geburtsland, Heimath RĀGĀ-TAR. 4, 147.

जन्मशय्या (जं + शय) f. das Lager auf welchem Jmd geboren wird MBH. 6, 5820.

जन्मस्थान (जं + स्थान) n. Geburtsort, Heimath PAÑKĀT. 247, 4. VBT. 12, 13.

जन्माधिप (जं + अधिप) m. 1) Herr über die Geburt, Bein. Çiva's ÇIV. — 2) = जन्मप VARĀH. BRH. S. 33, 11.

जन्मात्तर (जं + अत्तर) n. eine andere Geburt, ein anderes Leben: 1) das vorangegangene Leben: नूनं जन्मात्तरकृतं पापमापतितं मरुत् MBH. 3, 2564. KATHĀS. 23, 49. — 2) das zukünftige Leben BHAR. zu AK. ÇKDR. PAÑKĀT. II, 183. ĀURAP. 33. न हि तस्य भवेन्मुक्तिर्जनात्तरशतैरपि İCVARAG. beim Sch. zu KAP. 1, 7. जन्मजन्मात्तरे wohl in diesem und im künftigen Leben PAÑKĀT. I, 406.

जन्मात्तरिय (von जन्मात्तर) adj. zum vorangegangenen Leben gehörig, im v. L. vollbracht: शुभकर्मभिः RĀGĀ-TAR. 6, 85.

जन्माष्टमी (जं + अष्टमी) f. der achte Tag in der dunkelen Hälfte des Monats Çrāvaṇa (मुख्याचान्द्रेणा) oder Bhādra (गौणचान्द्रेणा). an dem Kṛṣṇa geboren ist: ऽतत्र Verz. d. B. H. No. 1177. ऽत्रत 1194.

जन्मास्पद (जं + आस्पद) n. Geburtsstätte HARIV. 14653. — Vgl. म-वास्पद.